

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ
КАФЕДРА ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан факультету
фізичного виховання, здоров'я та
туризму

д. біол.н., професор М.В. Маліков



« 29 » 08 2020

ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА ОЛІМПІЙСЬКОЇ ОСВІТИ
РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

підготовки магістрів

Спеціальність 017 «Фізична культура і спорт»

Освітньо-професійна програма «Спорт»

Укладачі: к.біол.н., доцент Симонік А.В.
викладач Воронкова Т.В.

Обговорено та ухвалено
на засіданні кафедри фізичної культури і спорту
Протокол № 2 від 25 вересня 2020 р.
Завідувач кафедри фізичної культури і спорту

_____ А.В. Сватъев
(підпис) (ініціали, прізвище)

Погоджено
з навчально-методичним відділом

_____ (підпис) (ініціали, прізвище)

Ухвалено науково-методичною радою
факультету фізичного виховання, здоров'я та
туризму

Протокол № 1 від 29 серпня 2020 р.
Голова науково-методичної ради факультету
фізичного виховання, здоров'я та туризму

_____ В.В. Дорошенко
(підпис) (ініціали, прізвище)

Погоджено з навчальною лабораторією
інформаційного забезпечення освітнього
процесу

_____ М.І. Якушева
(підпис) (ініціали, прізвище)

2020 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти,	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань 01 «Освіта/ Педагогіка»	за вибором студентів	
		Цикл дисциплін Цикл професійної підготовки	
Загальна кількість годин – 150	Спеціальність 017 «Фізична культура і спорт»	Рік підготовки:	
	Освітньо-професійна програма «Спорт»	2-й	2-й
		Лекції	
Тижневих аудиторних годин для денної форми навчання – 16 год	Рівень вищої освіти: магістерський	22 год.	8 год.
		Практичні	
		22 год.	8 год.
		Лабораторні	
		0 год.	0 год.
		Самостійна робота	
		106 год.	134 год.
Вид контролю: залік			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Теорія і практика олімпійської освіти» є теоретичне обґрунтування структурно-функціональної моделі інтеграції олімпійської освіти у навчально-виховний процес навчальних закладів нашої країни; формування гуманістичних якостей майбутніх фахівців як головної умови формування духовного становлення особистості; аналіз впливу олімпійської ідеології на духовні, фізичні та інтелектуальні якості особистості.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Теорія і практика олімпійської освіти» є інтеграція сучасної системи олімпійської освіти у навчально-виховний процес усіх навчальних закладах України; гуманізація та запобігання антисоціальної поведінки усіх верств населення України через головні ідеї олімпійської освіти; допомога усім школярам та студентам зробити правильний вибір на шляху удосконалення своєї особистості, що сприятиме особистісному розвитку кожної людини.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні **знати**: витоки олімпійської освіти як елемента гуманізації освіти та виховання дітей і молоді, мету, завдання та функції олімпійської освіти.

За підсумками вивчення курсу студент повинен **вміти**: інтегрувати олімпійські знання у навчально-виховну і спортивно-масову практику навчальних та спортивних закладів нашої країни; запобігати антисоціальному поведінку школярів та студентів через олімпійські традиції, сформульовані давніми греками.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні досягти таких результатів навчання (компетентностей):

Інтегральна компетентність (ІК): магістр спорту здатний розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у сфері фізичної культури і спорту або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів відповідних наук, і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК): здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності СК (СФК, СПК): здатність використовувати під час навчання та виконання професійних завдань базові знання з теорії і методики фізичного виховання, застосовувати систему знань із загальної теорії і методики спортивної підготовки, організувати діяльність та забезпечувати ефективне управління окремими суб'єктами сфери фізичної культури і спорту, здійснювати підприємницьку діяльність у сфері фізичної культури і спорту.

Міждисциплінарні зв'язки

Серія навчальних завдань охоплює найважливіші проблеми курсу, особливу увагу приділено виробленню навичок інтеграції сучасної системи олімпійської освіти у різні сфери людської діяльності. Завдання засвідчують тісний зв'язок з професійною підготовкою студентів до роботи за фахом «Фізична культура і спорт», реалізацію принципу комплексності у застосуванні набутих знань, умінь та навичок.

Дисципліна «Теорія і практика олімпійської освіти» пов'язана з циклом загальних гуманітарних та соціально-економічних дисциплін, які мають забезпечити випускників відповідними знаннями і сформувати вміння застосовувати їх у майбутній професійній діяльності; циклом фундаментальних дисциплін для опанування студентами дисциплін професійно-орієнтованого циклу: з дисциплінами спеціально-теоретичного блоку, які повинні забезпечити студентів знаннями з біомеханіки, спортивної метрології, комп'ютерної техніки, фізкультурно-спортивних споруд, олімпійського та професійного спорту, необхідними для їх подальшої тренерської та науково-дослідницької роботи, блоком спеціально-практичних дисциплін, які повинні забезпечити спеціальну педагогічну підготовку з теорії та методики викладання видів спорту, обов'язкових для програм з фізичного виховання та спорту для середніх та вищих навчальних закладів.

Цикл професійно-орієнтованих дисциплін має допомогти студентам визначитись з обранням майбутньої спеціальності.

3. Програма навчальної дисципліни

Розділ 1. Історичні передумови формування олімпійської освіти як елемент гуманізації освіти

Тема 1. Історичні передумови формування олімпійської освіти як елемента гуманізації освіти.

Формування системи олімпійської освіти у світлі діяльності міжнародних організацій. Міжнародний Олімпійський Комітет. Міжнародна олімпійська академія. Олімпійський музей. Міжнародні та національні центри олімпійських досліджень і освіти.

Тема 2. Формування теоретико-методичних та організаційних засад олімпійської освіти у світовому контексті.

Мета, завдання і функції олімпійської освіти. Організація впровадження олімпійської освіти у зарубіжних країнах. Впровадження олімпійської освіти у пострадянських країнах. Впровадження олімпійської освіти у країнах, що були організаторами Олімпійських ігор. Пріоритетні напрямки розвитку олімпійської освіти в Україні.

Тема 3. Аналіз обізнаності учасників навчально-виховного процесу з питань олімпійської освіти.

Аналіз обізнаності учнів з питань олімпійської освіти. Аналіз обізнаності учителів з питань олімпійської освіти. Аналіз обізнаності директорів шкіл з питань олімпійської освіти. Аналіз обізнаності методистів фізичного виховання інститутів післядипломної педагогічної освіти на предмет олімпійської обізнаності.

Тема 4. Теоретико-методичні засади інтеграції олімпійської освіти в навчально-виховний процес школярів України.

Організаційно-педагогічні умови інтеграції олімпійської освіти у навчально-виховний процес школи. Шляхи інтеграції олімпійської освіти у навчально-виховний процес школярів. Організація педагогічного керівництва процесом інтеграції олімпійської освіти у навчально-виховний процес школярів.

Розділ 2. Практична інтеграція олімпійських знань у систему викладання навчальних предметів

Тема 5. Програма спеціального курсу «Теорія і практика олімпійської освіти» для загальноосвітніх навчальних закладів.

Програма спеціального курсу «Основи олімпійських знань». Контекстна модель викладання олімпійських знань. Інтеграція олімпійських знань у навчально-виховний процес початкової загальноосвітньої школи. Сценарії інтегрованих уроків.

Тема 6. Навчально-пізнавальні ігри та кросворди.

Навчально-пізнавальна гра «Олімпійська висота». Навчально-пізнавальна гра-експедиція «Олімпійськими просторами». Ігри «Назви видів спорту», «Все про Олімпійські ігри», «Спорт та екологія» та ін.

Тема 7. Сценарії олімпійських уроків.

«Від Олімпії до наших днів», «Поруч з олімпійцями», «Спорт і фізичне виховання – утвердження здорового способу життя за зміцнення миру», «Діти – олімпійська надія України», «Зимові Олімпійські ігри».

4. Структура навчальної дисципліни

Назви тематичних розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	сам.роб.	інд.завд. (при наявності)		л	п	лаб.	сам.роб.	інд.завд. (при наявності)
3		4	5	6				7	8	9		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Розділ 1. Історичні передумови формування олімпійської освіти як елемент гуманізації освіти												
<i>Тема 1.</i> Історичні передумови формування олімпійської освіти як елемента гуманізації освіти	23	4	4	-	15	-	21	2	-	-	19	-
<i>Тема 2.</i> Формування теоретико-методичних та організаційних засад олімпійської освіти у світовому контексті	23	4	4	-	15	-	21	-	2	-	19	-
<i>Тема 3.</i> Аналіз обізнаності учасників	23	4	4	-	15	-	21	-	2	-	19	-

навчально-виховного процесу з питань олімпійської освіти												
<i>Тема 4.</i> Теоретико-методичні засади інтеграції олімпійської освіти в навчально-виховний процес школярів України	23	4	4	-	15	-	21	2	-	-	19	-
Разом за розділом 1	92	16	16	-	60	-	84	4	4	-	76	-
<i>Розділ 2.</i> Практична інтеграція олімпійських знань у систему викладання навчальних предметів												
<i>Тема 5.</i> Програма спеціального курсу «Основи олімпійських знань» для загальноосвітніх навчальних закладів	19	2	2	-	15	-	23	2	2	-	19	-
<i>Тема 6.</i> Навчально-пізнавальні ігри та кросворди	19	2	2	-	15	-	23	2	2	-	19	-
<i>Тема 7.</i> Сценарії олімпійських у	20	2	2	-	16	-	20	-	-	-	20	-
Разом за розділом 2	58	6	6	-	46	-	66	4	4	-	58	-
<i>Усього годин</i>	150	22	22	-	106	-	150	8	8	-	134	-

5. Теми лекційних занять

№ теми з програми	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1.	Історичні передумови формування олімпійської освіти як елемента гуманізації освіти	4	2
2.	Формування теоретико-методичних та організаційних засад олімпійської освіти у світовому контексті	4	-
3.	Аналіз обізнаності учасників навчально-виховного процесу з питань олімпійської освіти.	4	-
4.	Теоретико-методичні засади інтеграції олімпійської освіти в навчально-виховний процес школярів України.	4	2
5.	Програма спеціального курсу «Основи олімпійських знань» для загальноосвітніх навчальних закладів.	2	2
6.	Навчально-пізнавальні ігри та кросворди.	2	2
7.	Сценарії олімпійських уроків.	2	-
	Разом	22	68

6. Теми практичних занять

№ теми з	Назва теми	Кількість годин	
		денна	заочна

програми		форма навчання	форма навчання
1.	Історичні передумови формування олімпійської освіти як елемента гуманізації освіти	4	-
2.	Формування теоретико-методичних та організаційних засад олімпійської освіти у світовому контексті	4	2
3.	Аналіз обізнаності учасників навчально-виховного процесу з питань олімпійської освіти.	4	2
4.	Теоретико-методичні засади інтеграції олімпійської освіти в навчально-виховний процес школярів України.	4	-
5.	Програма спеціального курсу «Основи олімпійських знань» для загальноосвітніх навчальних закладів.	2	2
6.	Навчально-пізнавальні ігри та кросворди.	2	2
7.	Сценарії олімпійських уроків.	2	-
	Разом	22	8

7. Самостійна робота

№ теми з програми	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1.	Історичні передумови формування олімпійської освіти як елемента гуманізації освіти	15	19
2.	Формування теоретико-методичних та організаційних засад олімпійської освіти у світовому контексті	15	19
3.	Аналіз обізнаності учасників навчально-виховного процесу з питань олімпійської освіти.	15	19
4.	Теоретико-методичні засади інтеграції олімпійської освіти в навчально-виховний процес школярів України.	15	19
5.	Програма спеціального курсу «Основи олімпійських знань» для загальноосвітніх навчальних закладів.	15	19
6.	Навчально-пізнавальні ігри та кросворди.	15	19
7.	Сценарії олімпійських уроків.	16	20
	Разом	106	134

8. Види контролю і система накопичення балів

Основний курс дисципліни «Теорія і практика олімпійської освіти» для студентів спеціальності Фізична культура і спорт розбито на 2 розділи.

Поточний контроль знань		Підсумковий контроль знань		
1 атестація	2 атестація	П	І	С
		З	а	С
		У		

Розділ 1 (практичні заняття)	Письмова контрольна робота (за матеріалом СРС)	Поточне тестування з Розділу 1	Розділ 2 (практичні заняття)	Письмова контрольна робота (за матеріалом СРС)	Поточне тестування з Розділу 2			
20	5	5	20	5	5	20	20	100

Види поточного та підсумкового контролю:

- Виконання практичних завдань з кожного розділу за рахунок часу, відведеного на практичних заняттях;
- Виконання завдань самостійної творчої роботи (письмова контрольна робота);
- Поточний тестовий контроль з кожного розділу;
- Підсумковий тестовий контроль;
- Підсумковий семестровий контроль (залік).

Практичні заняття

Виконання практичних завдань оцінюється максимально у 40 балів протягом вивчення дисципліни:

Критерії оцінювання:

а) послідовний виклад матеріалу з висновками в кінці відповіді, знання практичного матеріалу, володіння спеціальною термінологією, уміння творчо розв'язувати завдання – **2,5 бали** («відмінно» за національною шкалою);

б) послідовний виклад матеріалу, знання практичного матеріалу, часткове володіння спеціальною термінологією, при поясненні понять допущено помилки – **1,5 бала** («добре» за національною шкалою);

в) зміст матеріалу викладено частково, з недотриманням в окремих випадках послідовності, студент частково володіє знаннями практичного матеріалу, при поясненні понять допущено помилки, суть питання в основному розкрита, не зважаючи на зазначені вище упущення – **1 бал** («задовільно» за національною шкалою).

Доповнення та участь у дискусії на практичному занятті оцінюється у **0,5 бала**.

Письмова контрольна робота (за матеріалом СРС)

Протягом курсу за 2 контрольні роботи можна отримати максимально 10 балів.

Вага одного заходу – 5 балів

Критерії оцінювання:

– «відмінно» за національною шкалою - суттєве стисле і водночас повне розкриття питання, охайне виконання роботи – **5 балів**

– «добре» за національною шкалою - неповне розкриття питання (на 2/3), охайне виконання роботи – **1 бал**

– «задовільно» за національною шкалою - часткове розкриття питання (на 1/3), неохайне виконання роботи – **5 балів**

Поточний тестовий контроль з кожної розділу

Поточний тестовий контроль проводиться 2 рази протягом вивчення навчальної дисципліни за розробленими комплексними тестовими завданнями у системі електронного навчання «MOODLE» та має максимальну вагу – **10 балів**.

Протягом вивчення курсу, відповідно до робочої програми навчальної дисципліни студенти проходять поточний тестовий контроль з кожного розділу. Вага одного заходу – **5 балів**.

Поточний тестовий контроль за Розділом 1 оцінюється у 5 балів

Поточний тестовий контроль за Розділом 2 оцінюється у 5 балів.

Підсумковий тестовий контроль

Тестовий контроль проводиться 1 раз наприкінці вивчення дисципліни перед складанням екзамену за розробленими комплексними тестовими завданнями у системі електронного навчання «MOODLE» та має максимальну вагу – **20 балів**.

Підсумковий контроль (Залік, який має вагу у 20 балів)

Залік передбачає підсумковий контроль знань, який складається з 2 теоретичних питань та виконання 1 практичного завдання (срозробка сценарію олімпійського уроку), які відбувається у вигляді усного опитування за основними положеннями лекційного курсу.

Критерії оцінювання знань:

– «зараховано» за національною шкалою – студент отримує - **20 -16 балів** (послідовна, логічна, обґрунтована відповідь на 2 теоретичних питання та виконання 1 практичного завдання, вміле й вивірене формулювання висновків).

– «не зараховано» за національною шкалою студент отримує - **15-0 балів** (непослідовна відповідь на 1 теоретичне питання та виконання 1 практичного завдання, наявність істотних помилок).

Зміст навчальної дисципліни	Кількість контрольних заходів	Вага за 1 контрольний захід, балів	Максимальна кількість балів
-----------------------------	-------------------------------	------------------------------------	-----------------------------

Поточний контроль знань			
Практичні заняття	16	2,5	40
Самостійна робота	2	5,0	10
Письмова контрольна робота за рахунок СРС (Розділ 1, Розділ 2)			
Поточний тестовий контроль (Розділ 1)	1	5,0	5
Поточний тестовий контроль (Розділ 2)	1	5,0	5
Усього за поточний контроль знань	20		60
Підсумковий контроль знань			
Підсумковий тестовий контроль	1	20	20
Залік	1	20	20
Усього підсумковий контроль знань			40
Загалом	22		100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

9. Рекомендована література

Основна:

1. Булатова М.М. Олімпійська Академія України. Київ: ТОВ «Друкарня «Літера», 2011. 110 с.
2. Платонов В.Н. Олімпійський спорт. Київ: Олімпійська література, 2009. 736 с.
3. Волошин А.П. На олімпійській хвилі. Київ: «МП Леся», 2008. 448 с.
4. Парандовский Я. Олімпійський диск. Москва: «Прогресс», 2009. 383 с.

5. Озерецкая Е.Л. Олимпийские игры: научно-художественная книга. Ленинград: Дет. лит., 2000. 151 с.
6. Бубка С.Н. Олимпийский спорт в обществе: история развития и современное состояние. Киев : Олимп. лит., 2012. 260 с.
7. Бубка С. Н. Олімпійське сузір'я України: атлети. Киев: Олімпійська література, 2010. 166 с.
8. Бубка С. Н. Олімпійське сузір'я України: тренери. Киев: Олімпійська література, 2011. 251 с.
9. Булатова М.М. Президенти Міжнародного олімпійського комітету. Життя та діяльність. Киев: Олімпійська академія України, 2001. 117 с.
10. Солопчук М.С. Олімпійська освіта. Кам'янець-Подільський: Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2013. 176 с.
11. Єрмолова В.М. Олімпійська освіта: теорія і практика: навч. посіб. Київ, 2011. 335 с.

Додаткова

1. Борисова О. Олимпийское образование в структуре магистерской подготовки. *Наука в олимпийском спорте*. Киев: Олимпийская литература. 2007. № 2. С. 74–81.
2. Георгиадис К. Теоретические основы олимпийского образования. *Наука в олимпийском спорте*. Киев: Олимпийская литература. 2007. № 2. С. 13–14.
3. Родиченко В. Российская система олимпийского образования (авторский анализ выполнения организационно-методической концепции). *Наука в олимпийском спорте*. Киев: Олимпийская литература. 2007. № 2. С. 17–22.
4. Григоревич В. Олимпийское образование в Республике Беларусь: история, современное состояние и перспективы развития. *Наука в олимпийском спорте*. Киев: Олимпийская литература. 2007. № 2. С. 26–30.
5. Матвеев С. Олимпийское образование: от древней Греции до современности. *Наука в олимпийском спорте*. Киев: Олимпийская литература. 2007. № 2. С. 46–53.
6. Брониковский М. Реализация олимпийского образования в школах Польши. *Наука в олимпийском спорте*. Киев: Олимпийская литература. 2007. № 2. С. 82–87.
7. Томенко А. Особенности становления и развития олимпийского образования в современной практике. *Наука в олимпийском спорте*. – Киев: Олимпийская литература. 2007. № 2. С. 133–137.
8. Савченко В. Олимпийское образование детей младшего школьного возраста. *Наука в олимпийском спорте*. Киев: Олимпийская литература. 2007. № 2. С. 97–100.

Інформаційні ресурси

1. Боднар А. О. Підготовка майбутніх учителів фізичної культури до олімпійської освіти. URL: <http://www.khnu.km.ua/root/res/2-25-30-10.pdf>
2. Про діяльність національного олімпійського комітету України.
URL: <noc-ukr.org/.../171114150117-d80a0d7e0e54d5ccf8a19062>
3. Булатова М. Олімпійській академії України – 25 років: сторінки історії та сьогодення. URL: http://sportnauka.org.ua/wp-content/uploads/nvos/articles/2016.3_2.pdf

Погоджено _____

навчальний відділ

«_____» _____

